

STORTINGET

Representantforslag 197 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Hans Andreas Limi, Dagfinn Henrik Olsen, Erlend Wiborg og Himanshu Gulati

Dokument 8:197 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Hans Andreas Limi, Dagfinn Henrik Olsen, Erlend Wiborg og Himanshu Gulati om liberalisering av privatskoleloven (profilskoler og yrkesfagskoler)

Til Stortinget

Bakgrunn

Da Fremskrittspartiet var i regjering, ble det gjennomført en liberalisering av lovverket, slik at privatskoler med særskilt fordypning innenfor bestemte fagretninger (profilskoler) og yrkesfaglige skoler kunne bli godkjent. Regjeringen Støre endret loven, og det er etter dagens privatskolelov ikke mulig å starte såkalte profilskoler, som for eksempel Norges Realfagsgymnas. Dagens lovgivning er en tydelig innstramming i forhold til tidligere, og fører til mindre mangfold i skolesektoren og mindre valgfrihet for elever og foreldre.

Forslagsstillerne mener et mangfold av både offentlige og private skoler er det som gagnar elevene best. Forslagsstillerne har tro på konkurranse også i skolesektoren, og at elever og foreldre skal ha mulighet til selv å velge den skolen som best passer elevens ferdigheter og ønsker.

Privatskoleloven, slik den ble endret under Høyre- og Fremskrittsparti-regjeringen, åpnet for at det kunne etableres flere typer friskoler i Norge. Endringen bygget på et godt og bredt kompromissforslag, som både Fremskrittspartiet, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti stilte seg bak, og som hadde stor støtte i utdanningssektoren.

Norges Realfagsgymnas er en av skolene som startet opp som følge av liberaliseringen, og dette har vist seg som en vellykket satsing som det burde vært flere av.

Forslagsstillerne vil påpeke at private skoler utgjør et viktig supplement til det offentlige skoletilbudet, og at de bidrar til å oppfylle foreldrenes rett til å velge en oppdragelse og utdanning for sine barn som er i tråd med egen religiøs, moralsk og filosofisk overbevisning. Dette er en rettighet som er forankret i internasjonale konvensjoner som FNs barnekonvensjon, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter og Den europeiske menneskerettighetskonvensjon. Flere private skoler har også sitt utspring i næringslivets behov for relevant kompetanse, og er derfor viktige bidragsytere for å dekke fremtidens kompetansebehov.

Forslagsstillerne mener at flere friskoler bidrar til økt mangfold og læring mellom skoler. I tillegg vil en liberalisering av loven legge til rette for samarbeid mellom utdanningskrefter og næringsliv, og økt satsing fra næringslivet i arbeidet med å satse på skoler med etterspurte utdanninger. Det er viktig å legge til rette for at private krefter kan satse på å utvikle skoler, og å gi disse rom og støtte til å utvikle seg, både pedagogisk og kommersielt. Private skoler utøver et viktig samfunnsopdrag ved å være nyskapende og innovative, og dette kan også stimulere og inspirere andre skoler til videre utvikling. Kreative krefter, som ser mulighetene og ikke minst behovene i utdannings- og arbeidsmarkedet, bør man oppmuntre til å skape ulike utdanningstilbud. På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at de to godkjenningsgrunnlagene «pro-filskoler» og «private yrkesfagskoler» gjeninnføres i privatskoleloven.

9. april 2025

Sylvi Listhaug

Hans Andreas Limi

Dagfinn Henrik Olsen

Erlend Wiborg

Himanshu Gulati